

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 28.05.2021

Vår ref.: 200708223-41

Arkiv: 312

Deres dato:

Deres ref.:

Saksbehandler:

Anne Karine Herland

Småkraft AS - Søknad om redusert minste slukeevne i Valken kraftverk, Saltdal kommune, Nordland – NVEs vedtak

NVE gir ikke Småkraft AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til å redusere minste slukeevne fra 0,1 m³/s til 0,039 m³/s i Valken kraftverk. Etter NVEs vurdering er ulempene for allmenne og private interesser større enn fordelene av en økning i produksjon på 0,1 GWh/år.

Bakgrunn

Saksenvik Kraft AS fikk 17.12.2010 konsesjon etter vannressursloven § 8 til å bygge og drive Valken kraftverk i Saksenvikelva i Saltdal kommune, Nordland fylke. Kraftverket som ble satt i drift i desember 2015, har en installert effekt på 9,2 MW og en midlere årsproduksjon på 30 GWh. I konsesjonssøknaden som ble lagt til grunn for den gitte konsesjonen ble det beskrevet to francisturbiner, som totalt skulle ha en maksimal slukeevne på 5,3 m³/s og en minste slukeevne på 0,8 m³/s. I forbindelse med søknad om godkjenning av elsertifikatordningen ble det imidlertid oppgitt at det var installert en francis- og en peltonturbin i Valken kraftverk, med en oppgitt minste slukeevne på 0,1 m³/s. NVE mente at fordelene med økt driftstid slik det var bygget, var større enn ulempene for allmenne og private interesser, og gav i 2016 Saksenvik Kraft tillatelse til en minste slukeevne på 0,1 m³/s i kraftverket.

I 2016 ble Valken kraftverk solgt til Norsk Grønnkraft, som senere fusjonerte med Småkraft AS.

Søknad

I søknad datert 24.11.2020 søker Småkraft AS om å redusere minste slukeevne fra 0,1 m³/s til 0,039 m³/s. Bakgrunnen for dette er at det i kraftstasjonen er installert en peltonturbin som har mulighet til å bli kjørt ned til 0,039 m³/s. Denne reduksjonen i slukeevne vil gi en årlig produksjonsøkning på 0,1 GWh.

Endringen vil ikke medføre tekniske inngrep, da endringen gjøres i kontrollanlegget på kraftverket.

Det er utarbeidet notat av Rådgivende biologer for å vurdere miljøkonsekvenser for endringen. Norconsult har utarbeidet et hydrologisk notat.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor

Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge

Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord

Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør

Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest

Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst

Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Høring

Søknaden ble 09.12.20 sendt på begrenset høring til de som uttalte seg til den opprinnelige søknaden om tillatelse til å bygge Valken kraftverk. Etter NVEs vurdering er ikke saken så omfattende at det var behov for kunngjøring og bred offentlig høring.

Nordland fylkeskommune uttalte følgende i brev til NVE 16.02.2021:

«Sammendrag

Fylkesrådet anbefaler at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) gir Saksenvik Kraft AS tillatelse til økt slukeevne i Valken kraftverk. Fylkesrådet vektlegger at endringen vil gi økt produksjon av fornybar energi uten nye arealinngrep. Tiltaket vil gi mindre vannføring i vassdraget, noe som har negative virkninger på vannmiljø og naturmangfold. Samlet sett vurderes tiltakets konsekvenser som akseptable, så lenge konsesjonsgitt minstevannføring beholdes. Fylkesrådet forutsetter at det slippes minstevannføring i vassdraget hele året, slik det er fastsatt i gjeldende konsesjon.»

NVE refererer videre fra saksutredningen:

(...)

«Drøfting

Sammenlignet med opprinnelig konsesjon gir tiltaket en økning i årsproduksjon av elektrisk kraft på 0,1 GWh. Dette tilsvarer årsforbruket til ca. 5 husstander.

Det positive med endringen er at kraftverket får utvidet driftstid og økt kraftproduksjon. Økningen i kraftproduksjonen er imidlertid svært liten. På den annen side vil økningen i produksjon skje uten nye arealinngrep, noe som er positivt. Samtidig vil tiltaket ha negative virkninger fordi vannføringen i vassdraget blir mindre. Dette gir større konsekvenser for biologisk mangfold, flora og fauna og fisk/ferskvann i forhold til opprinnelig konsesjon. Basert på konsekvensutredningen er tiltaket vurdert til å jevnt over ha liten/middels negative konsekvenser for miljøtema, jf. figur 2.

Fylkesrådets vurdering Fylkesråden ser at tiltakshaver har installert en annen turbin enn det som ble beskrevet i opprinnelig søknad, og at dette er utløsende for denne endringssøknaden. Det er etter fylkesrådets vurdering uheldig at opprinnelig konsesjon ikke er fulgt. Når endringer skjer litt etter litt blir konsekvensene uoversiktlige. I tillegg svekkes mulighetene for en åpen og forutsigbar prosess.

Fylkesråden betrakter tiltaket som en oppgradering/utvidelse av eksisterende vannkraftverk. Tiltaket gir noe større konsekvenser for vannmiljø og naturmangfold, men gir ingen nye konsekvenser for arealbruksinteresser eller landskap. Det er kjent flere automatisk fredete kvernsteinsbrudd langs Saksenvikelva, nedstrøms for Valken kraftverk. Disse vil etter fylkesrådets vurdering ikke bli vesentlig påvirket av redusert vannføring.

Fylkesråden legger til grunn at NVE tidligere har godkjent en nedre slukeevne på 100 l/s. Det er altså her snakk om en ytterligere reduksjon ned til 39 l/s. Fylkesråden oppfatter endringen som liten, både når det gjelder samfunnsmessig nytte og virkninger for vassdraget. Samtidig mener fylkesråden at stadige endringer av opprinnelig konsesjon vanskeliggjør en helhetlig vurdering av tiltaket. NVE bør derfor vurdere konsekvensene av tiltaket opp mot forvaltningsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12.

Samlet sett vurderer fylkesråden at tiltakets konsekvenser er akseptable, så lenge konsesjonsgitt minstevannføring beholdes. Fylkesråden vektlegger at tiltaket gir økt produksjon av fornybar energi uten nye arealinngrep.

Medvirkning

Saken er sendt til medvirkningsorganene for uttalelse før intern høringsrunde ved «kommentar til sak».

Konsekvenser

Saken vil ikke medføre økonomiske, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse.

Statens vegvesen uttalte følgende i brev til NVE 4.01.2021:

«Viser til høringsbrev av 9. desember 2020.

Det vises til oppdatert søknad fra NVE om å redusere minste slukeevne i Valken kraftverk, Saltdal kommune, fra 0,1 m³/s til 0,039 m³/s. Endringen gjøres i kontrollanlegget på kraftverket og vil ikke medføre tekniske inngrep.

Tiltaket vil ikke berøre riks- og europaveger. Vi har ingen merknader til denne søknad.»

Småkraft AS har ingen kommentarer til innkommende høringsuttalelser.

NVEs vurdering

I det følgende vil NVE drøfte ulike forhold ved den omsøkte utvidelsen av Valken kraftverk. I NVEs behandling av konsesjonssøknaden i 2010 ble utbyggingens påvirkning på ulike fagtema vurdert (KI-notat nr.: 99/2010). Av de temaene som var aktuelle den gang, som er aktuelle også nå i forbindelse med planendringssøknaden, er påvirkningen på naturtypen bekkekløft, bekkeørret, fossefall og landskap. Tabell 1 viser hvilke fagtema som er omtalt i miljønotatet utarbeidet av Rådgivende biologer.

Tabell 1. Oppsummering av verdi, virkning og konsekvens for utbyggingen av Valken kraftverk og for omsøkte redusert minste slukeevne i Valken kraftverk. Endret virkning og konsekvens, sammenlignet med miljørapport (Ihlen mfl., 2009), vises i rødt. Svarte piler viser vurderingene i miljørapporten fra 2009.

Tema	Verdi			Virkning					Konsekvens
	Liten	Middels	Stor	Stor neg.	Middels	Liten / ingen	Middels	Stor pos.	
Biologisk mangfold	----- -----	▲		----- -----		▲ ▲	----- -----		Liten negativ (-)
Flora og fauna	----- -----	▲		----- -----		▲ ▲	----- -----		Liten negativ/middels (--/-)
Fisk og ferskvann	▲ ----- -----			----- -----		▲ ▲	----- -----		Liten negativ (-)
Inngrepsfrie omr.	----- -----	▲		----- -----		▲	----- -----		Liten negativ (-)

Da NVE behandlet konsesjonssøknaden i 2010 frarådde Statsforvalteren at det ble gitt konsesjon. Hovedgrunnen var de negative virkningene utbyggingen ville få for inngrepsfrie naturområder (INON) og naturtypen bekkekløft og bergvegg. NVE merker seg at det kun er Nordland fylkeskommune som har uttalt seg til planendringssøknaden, og at Statsforvalteren ikke har uttalt seg i denne omgang.

Hydrologi

NVE konstaterer at antall dager med forbislippping av vann ved inntaket reduseres, altså dager hvor vannføringen er mindre enn minste slukeevne og minste vannføringen til sammen (Tabell 2). Ved omsøkte minste slukeevne vil antall dager kraftverket må stå, og dermed slippe vann forbi, reduseres med 63 dager et middels år, og med 38 dager et tørt år.

Tabell 2. Antall dager med slipp av vann forbi inntaket med en minste slukeevne på 0,039 m³/s. I parentes oppgis tilsvarende for dagens minste slukeevne på 0,1 m³/s (planendringssøknad s. 1).

	Tørt år	Normalt år	Fuktig år
Vannføring > Q _{max}	25 (25)	64 (64)	95 (95)
Vannføring < Q _{min} +MV	80 (118)	40 (103)	0 (0)

En reduksjon i minste slukeevne vil ikke påvirke antall dager med overløp som følge av at vannføringen er større enn største slukeevne.

I gjeldene konsesjon er minstevannføringen fastsatt til 0,5 m³/s i perioden 1.05–30.09, og 0,07 m³/s resten av året. I konsesjonssøknaden ble det foreslått en minstevannføring på 0,2 m³/s for perioden 15.06–15.09. NVE vedtok slipp av minstevannføring hele året for å begrense negative konsekvenser av tiltaket for fisk, fossefall, vegetasjon og andre organismer knyttet til elva, i tillegg til et høyere slipp i vekstsesongen av hensyn til biologisk mangfold, og for å sikre en viss dynamikk i elva.

Bekkekløft og fuktighetskrevenende vegetasjon

I forbindelse med søknaden om tillatelse til å bygge Valken kraftverk utarbeidet Rådgivende Biologer en miljørapport, og var på befaring i området i 2007 og 2009. Et parti mellom inntaket og planlagt kraftstasjon ble kategorisert som naturtypen bekkekløft og bergvegg, og ble gitt verdien B (viktig). Dens store utstrekning, forekomster av vertikale gjel og flere partier med høystaudeskog gjorde at lokaliteten ble vurdert som viktig. Det ble ikke registrert rødlista arter i tilknytning til bekkekløfta. På bakgrunn av få registrerte, og vanlig forekommende arter, ble den negative virkningen vurdert som liten. Ifølge miljønotatet som følger planendringssøknaden vil økt slukeevne medføre sterkere påvirkning på fuktighetskrevenende kryptogamer tilknyttet bekkekløfta, det forventes på sikt at disse byttes ut med mindre fuktighetskrevenende arter, og at arts mangfoldet i lokaliteten reduseres. Det forventes altså at den negative påvirkningen på lokaliteten vil øke, som illustrert i Tabell 1 under tema «Biologisk mangfold».

Videre er det forventet at prosessen med reduksjon av mengden fuktighetskrevenende lav- og mosearter langs elva, og gjengroing av elvekantsone med ny vegetasjon på tørrlagte arealer, i noe grad fremskyndes. Denne virkningen er sammen med virkningen for fossefall vurdert til å gi økt konsekvensgrad fra liten til liten/middels under tema «Flora og fauna» i Tabell 1.

Da NVE gav konsesjon til å bygge Valken kraftverk på NVE minstevannføring hele året, samt høyere minstevannføring enn omsøkt for sommerhalvåret. Dette blant annet for å avbøte påvirkningen på bekkekløfta og vegetasjon langs elva. Vi vil her understreke at da denne vurderingen ble gjort var det på grunnlag av en minste slukeevne på 0,8 m³/s, likevel vurderte NVE det som nødvendig å øke minstevannføringen. Ved en reduksjon i minste slukeevne som omsøkt vil minstevannføringen fortsatt virke avbøtende, men det vil bli færre dager med naturlig lavvannføring, og antall dager hvor det kun er minstevannføring tilbake i elva vil øke (Tabell 2). Dermed blir elvens naturlige dynamikk ytterligere redusert. NVE mener en ytterligere negativ påvirkning på bekkekløfta og øvrig vegetasjon langs elva, som skissert i miljønotatet, er uheldig. Dette vil bli tillagt vekt i den samlede vurdering av planendringssøknaden.

Fossefall

Reir fra fossefall ble registrert av Rådgivende Biologer under befaringen knyttet til konsesjonssøknaden fra 2010. NVE påpekte i «Bakgrunn for vedtak» at mindre vannføring i elva i hekkesesongen ville gi mindre fossesprøyt og lavere lydnivå fra fosser og stryk slik at hekkeplasser kan bli avslørt når ungene tigger etter mat. I vår vurdering den gang la vi til grunn at det normalt er flomoverløp i hekkeperioden

og at hekkekasser kan etableres som et avbøtende tiltak. Fossefallens næringsgrunnlag mente NVE at kunne ivaretas med tilstrekkelig minste vannføring. I henhold til miljønotatet som følger planendringssøknaden vil en endring i slukeevne ytterligere redusere tilgangen på reirplasser og påvirkningen på arten vil bli større. Denne virkningen er sammen med virkningen for vegetasjon langs elva vurdert til å gi økt konsekvensgrad fra liten til liten/middels under tema «Flora og fauna» i Tabell 1.

NVE merker seg at det i miljønotatet ikke er diskutert avbøtende tiltak for fossefall. En reduksjon i minste slukeevne som omsøkt vil ikke endre vår vurdering fra 2010, da vi mener hekkekasser fortsatt vil kunne sikre tilgangen på hekkeplasser for fossefall. Dette støttes av NVE-rapport 3/2011 (Walseng og Jerstad, 2011) hvor resultatene fra undersøkelsene viste at utplassering av hekkekasser i utbygde vassdrag resulterte i hekkforsøk i nesten like mange tilfeller som før utbygging, i tillegg var det liten forskjell på hekkesuksess før og etter utbygging. Disse resultatene bekreftes av oppfølgende undersøkelser i NINA-rapport 1103/2014 (Walseng og Jerstad 2014). For å oppnå resultatene som vises til her er det viktig å opprettholde en minste vannføring på strekningen mellom vanninntak og kraftstasjon. Som omtalt ovenfor vedtok NVE økt minste vannføring på strekningen sammenlignet med det som var foreslått i konsesjonssøknaden. Slik NVE ser det er ikke påvirkningen på fossefall avgjørende for utfallet i saken.

Bekkeørret

I miljørapporten tilknyttet opprinnelig konsesjonssøknad ble det konkludert med gode gyte- og oppvekstvilkår for bekkeørret på den nå påvirkede elvestrekningen i Saksenvikelva. I miljønotatet som følger planendringssøknaden vurderes redusert vannføring generelt til å påvirke produksjonsvilkårene og redusere bærenivået for bekkeørret, men som en følge av pålagt minste vannføringsslipp er ikke endret slukeevne vurdert til å heve konsekvensgraden for fagtemaet «Fisk og ferskvann» (Tabell 1). NVE støtter denne vurderingen. På et generelt grunnlag vil redusert minste slukeevne kunne påvirke bekkeørret negativt ved at tilgjengelig vann og dermed vassdragsdynamikk blir redusert, men vi vurderer det som sannsynlig at minste vannføringsslippen vil sørge for å opprettholde en reproduserende bestand av bekkeørret. Denne vurderingen støttes av en studie fra 2013 (Saltveit og Pavels), som basert på undersøkelse av tetthet og reproduksjon av ørret i et utvalg utbygde strekninger, konkluderer med at minste vannføring gjør det mulig å opprettholde reproduserende bestander av ørret på strekninger med fraført vann. Påvirkningen på bekkeørret vil altså ikke være avgjørende for utfallet i saken, men være en del av vår helhetsvurdering.

Landskap

En redusert vannføring i Saksenvikelva og virkningen det ville få for landskapsbildet ble av NVE listet opp som en ulempe da konsesjonssøknaden for Valken kraftverk ble behandlet. Ulempen ble imidlertid vurdert som akseptabel gitt slipp av tilstrekkelig minste vannføring hele året. Til planendringssøknaden uttaler fylkeskommunen at omsøkte tiltak vil få konsekvenser for vannmiljø og naturmangfold, men at det ikke vil gi nye konsekvenser for arealbruksinteresser eller landskap. Siden det blir flere dager med kun minste vannføring i vassdraget (Tabell 2) forventer imidlertid NVE at en reduksjon i minste slukeevne, fra 0,1 m³/s til 0,039 m³/s, til en viss grad kan påvirke landskapsbildet, men fordi omsøkte endring er liten vil dette sannsynligvis være av liten betydning. Påvirkningen på landskap vil være en del av NVEs helhetsvurdering, men vil ikke være avgjørende for utfallet i saken.

Forholdet til naturmangfoldloven

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Oppsummering

For at NVE skal kunne gi tillatelse til redusert minste slukeevne for Valken kraftverk må kravet i vannressursloven § 25 om at fordelene ved tiltaket skal være større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser, være oppfylt.

Ulempene er som diskutert over og vist i Tabell 1 – noe økt påvirkning på naturtypen bekkekløft- og fuktighetskrevenende vegetasjon, fossefall, bekkeørret og til en viss grad landskap, hvorav påvirkningen på bekkekløft og fuktighetskrevenende vegetasjon vil tillegges mest vekt i NVEs vurdering. Fordelen ved omsøkte tiltak er en produksjonsøkning på 0,1 GWh/år, uten nye arealinngrep. Småkraft AS mener at den positive verdien av 0,1 GWh, uten tekniske inngrep, overstiger ulempen ved redusert vannføring.

Av de som har mottatt søknaden på høring er det kun fylkeskommunen og Statens vegvesen som har uttalt seg, mens Statsforvalteren ikke har uttalt seg. Fylkeskommunen anbefaler at NVE gir tillatelse til økt slukeevne i Valken kraftverk, men påpeker at stadig endringer i opprinnelig konsesjon vanskeliggjør en helhetlig vurdering av tiltaket. Dette er uheldig. NVE har samme oppfatning som fylkeskommunen, at en endring i opprinnelig konsesjon bit for bit er uheldig.

Da Saksenvik Kraft AS fikk konsesjon til å bygge Valken kraftverk var det med vilkår om minste slukeevne på 0,8 m³/s. Som beskrevet over ble det installert andre turbiner enn det som var konsesjonsgitt, noe som endte med at NVE gav konsesjon til en minste slukeevne på 0,1 m³/s. Det som nå omsøkes er en minste slukeevne på 0,039 m³/s. Dette er en stor reduksjon sammenlignet med det som opprinnelig ble konsesjonsgitt. I NVEs «Bakgrunn for vedtak» var reduksjon i vannføring et gjennomgående og viktig tema. En reduksjon i kraftverkets minste slukeevne vil ha direkte innvirkning på de lave vannføringene i vassdraget og vil ytterligere svekke den resterende vannføringsdynamikken. Dette vil skje fordi kraftverket kan være i drift ved enda lavere vannføringer enn i dag, og vi får en situasjon hvor det oftere kun vil være minstevannføring som slippes forbi kraftverket. Med dette vil vi bevege oss langt bort fra det som av NVE ble vurdert som akseptabelt da Valken kraftverk fikk konsesjon. Rammene for gitt konsesjon tilsa en situasjon hvor vannføringen nedstrøms kraftverket kunne være opp til 0,8 m³/s i tillegg til pålagt minstevannføring. NVE mener at dagens minste slukeevne på 0,1 m³/s er så langt ned vi kan gå når det langs påvirket strekning er kartlagt en bekkekløft av regional verdi, med tilhørende fuktighetskrevenende vegetasjon. En reduksjon i minste slukeevne vil føre til en ytterligere negativ påvirkning på denne bekkekløfta. NVE vil her minne om at Norge har et internasjonalt ansvar for å ivareta naturtypen bekkekløft.

Produksjonsøkningen på 0,1 GWh/år er etter NVEs oppfatning beskjedent, og vil etter NVEs vurdering ikke veie opp for ulempene en redusert minste slukeevne kan medføre.

Konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene mener NVE at ulempene ved redusert minste slukeevne i Valken kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Litteratur

Saltveit, S.J. og Pavels, H. 2013. Småkraftverk: Tetthet og reproduksjon av ørret på utbygde strekninger med krav om minstevannføring. Naturhistorisk museum, Universitetet i Oslo, Rapport nr. 31, 32 s.

Walseng, B. og Jerstad, K. 2011. Fossefall og småkraftverk. NVE Rapport Miljøbasert vannføring 3: 35 s.

Walseng, B & Jerstad, K. 2014. Fossefall (*Cinclus cinclus*), småkraft og avbøtende tiltak – NINA Rapport 1103. 35 s.

Med hilsen

Inga Katrine Johansen Nordberg
direktør

Brit Torill Haugen
fungerende seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

SMÅKRAFT AS
SMÅKRAFT AS v/Martin Vangdal

Nordland fylkeskommune
Saltdal kommune
STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.